

Brüssel, 6. oktoober 2023
(OR. en)

11497/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0147(COD)

CODEC 1294
ECOFIN 738
CYBER 231
CONSOM 338
MI 805
COMPET 935
EF 288
DIGIT 200
PE 82

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, millega muudetakse direktiivi 2011/83/EL seoses finantsteenuste kauglepingutega ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2002/65/EÜ – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Strasbourg, 2.–5. oktoober 2023)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel rida mitteametlikke kontakte, mille tulemusel jõuti nõukogu esimese lugemise seisukoha teksti suhtes kokkuleppele.

Sellega seoses esitas siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni (IMCO) esimees Anna CAVAZZINI (Verts/ALE, DE) komisjoni nimel kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek 54) eespool nimetatud direktiivi ettepaneku muutmiseks, mille kohta Arba KOKALARI (EPP, SE) oli koostanud raporti projekti. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus. Muid muudatusettepanekuid ei esitatud.

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 5. oktoobril 2023 toimunud hääletusel vastu eespool nimetatud direktiivi ettepaneku muutmiseks esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 54). Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud muudatusettepanekutega komisjoni ettepanekusse tehtud muudatused. Komisjoni tekstile lisatud muudatused on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

(5.10.2023)

P9_TA(2023)0354

Finantsteenuste kauglepingud

Euroopa Parlamendi 5. oktoobri 2023. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2011/83/EL seoses finantsteenuste kauglepingutega ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2002/65/EÜ (COM(2022)0204 – C9-0175/2022 – 2022/0147(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2022)0204),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0175/2022),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 21. septembri 2022. aasta arvamust¹,
- võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 21. juuni 2023. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 59,

¹ ELT C 486, 21.12.2022, lk 139.

- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni arvamust,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A9-0097/2023),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 5. oktoobril 2023. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2023/..., millega muudetakse direktiivi 2011/83/EL seoses finantsteenuste kauglepingutega ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2002/65/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

pärast konsulteerimist Euroopa Keskpangaga,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ ELT C 486, 21.12.2022, lk 139.

² Euroopa Parlamendi 5. oktoobri 2023. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2002/65/EÜ¹ on sätestatud liidu tasandil kohaldatavad normid tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturstuse kohta. Samal ajal on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2011/83/EL² muu hulgas sätestatud normid, mida kohaldatakse kaupleja ja tarbija vahel kaupade müügiks ja teenuste osutamiseks sõlmitud kauglepingute suhtes.
- (2) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 169 lõikega 1 ja artikli 169 lõike 2 punktiga a on ette nähtud, et liit aitab kaasa kõrgetasemelise tarbijakaitse saavutamisele meetmetega, mis on vastu võetud kõnealuse lepingu artikli 114 põhjal. Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikliga 38 on ette nähtud, et liidu poliitikaga tagatakse tarbijakaitse kõrge tase.
- (3) Siseturu raames valikuvabaduse tagamiseks on finantsteenuste kauglepingute valdkonnas vaja kõrgetasemelist tarbijakaitset, et suurendada tarbijate *usaldust ja* kindlustunnet kaugmüügi suhtes.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiiv 2002/65/EÜ, milles käsitletakse tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturstust ja millega muudetakse nõukogu direktiivi 90/619/EMÜ ning direktiive 97/7/EÜ ja 98/27/EÜ (EÜT L 271, 9.10.2002, lk 16).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).

- (4) Optimaalne viis saavutada kogu siseturul võrdselt kõrgetasemeline tarbijakaitse on täielik ühtlustamine. Täielik ühtlustamine on vajalik selleks, et tagada kõigi liidu tarbijate huvide kõrgel ja samaväärsel tasemel kaitse ning luua hästi toimiv siseturg. Seetõttu ei tohiks liikmesriikidel lubada säilitada ega kehtestada käesoleva direktiiviga hõlmatud küsimustes oma õigusaktides õigusnorme, mis lahknevad käesolevas direktiivis kehtestatutest, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti. Ühtlustatud sätete puudumise korral peaks liikmesriikidel jätkuvalt olema õigus säilitada või kehtestada õigusnorme *oma* õigusaktides.
- (5) Direktiivi 2002/65/EÜ on mitu korda läbi vaadatud. Läbivaatamiste käigus selgus, et sektoripõhiste liidu õigusaktide järkjärguline kehtestamine on tinginud nende õigusaktide märkimisväärse kattuvuse direktiiviga 2002/65/EÜ ja et digipööre on suurendanud teatavate kõnealuses direktiivis täielikult käsitlemata küsimuste pakilisust.

- (6) Digipöörde mõjul on turg arenenud suundades, mida direktiivi 2002/65/EÜ vastuvõtmise ajal ette ei nähtud. Tehnoloogia vallas sellest ajast peale toimunud kiire areng on finantsteenuste turgu märkimisväärselt muutnud. Ehkki liidu tasandil on vastu võetud palju sektoripõhiseid õigusakte, on tarbijatele pakutavad finantsteenused olulisel määral arenenud ja mitmekesistunud. Tekkinud on uued tooted, eriti internetikeskkonnas, ja nende kasutamine muutub pidevalt, sageli kiiresti ja ettearvamatul moel. Sellest seisukohast on direktiivi 2002/65/EÜ horisontaalne kohaldamine jätkuvalt asjakohane. Kõnealuse direktiivi kohaldamine selliste tarbijale suunatud finantsteenuste suhtes, mis ei ole reguleeritud sektoripõhiste liidu õigusaktidega, on tähendanud, et tarbijate ja kauplejate kasuks kohaldatakse ühtlustatud normide kogumit. See n-ö turvavõrgu funktsioon aitab tagada kõrgetasemelise tarbijakaitse ja samal ajal tagatakse sellega kauplejatele võrdsed tingimused.
- (7) Kuna sektoripõhiste liidu õigusaktide järkjärguline kehtestamine on tinginud nende õigusaktide märkimisväärselt kattuvuse direktiiviga 2002/65/EÜ ja kuna digipööre on suurendanud teatavate kõnealuses direktiivis täielikult käsitlemata küsimuste pakilisust (sh kuidas ja millal tuleks tarbijale teavet esitada), on vaja läbi vaadata normid, mida kohaldatakse tarbija ja kaupleja vahel sõlmitud finantsteenuste kauglepingute suhtes, tagades samal ajal turvavõrgu funktsiooni kohaldamise *selliste finantsteenuste suhtes, mida sektoripõhised liidu õigusaktid ei hõlma või mis on konkreetseid finantsteenuseid reguleerivate liidu õigusaktide kohaldamisalast välja jäetud.*

- (8) *Selleks et tagada tarbijakaitse ühtlane tase kogu liidus ja vältida lahknevusi, mis takistavad finantsteenuste lepingute sõlmimist siseturul, on vaja norme, millega tagada õiguskindlus ja läbipaistvus kauplejatele, sealhulgas mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, ning näha kõigi liikmesriikide tarbijatele ette õiguslikult täitmisele pööratavad õigused ja kohustused. Liikmesriike julgustatakse võtma käesolevat direktiivi ülevõtvate õigusnormide kohaldamisel arvesse mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate erivajadusi. Mõistet „mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad“ tuleks käsitada nii, nagu see on määratletud komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ¹ lisa artiklis 2.*
- (9) Sarnaselt direktiivile 2002/65/EÜ on direktiivis 2011/83/EL sätestatud teatavate tarbijaga sõlmitud kauglepingute puhul õigus saada lepingueelset teavet ning taganemisõigus. Nende direktiivide omavaheline täiendavus on siiski piiratud, kuna direktiiv 2011/83/EL ei hõlma finantsteenuseid, *mis on kõnealuses direktiivis määratletud kui panga-, krediidi-, kindlustus-, personaalpensioni, investeerimis- või makseteenused. Selles kontekstis tuleks eluaseme säästukontot ja tarbijakrediidilepingut käsitada finantsteenustena. Selliste kaupade müümist nagu väärismetallid, teemandid, vein või viski ei tohiks iseenesest käsitada finantsteenuseks.*

¹ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/61/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

- (10) Direktiivi 2011/83/EL kohaldamisala laiendamine kauglepingu alusel pakutavatele finantsteenustele peaks tagama vajaliku täiendavuse. Tulenevalt tarbijale suunatud finantsteenuste eripärast, ennekõike nende keerukuse tõttu, ei ole siiski asjakohane kohaldada tarbijale suunatud finantsteenuste kauglepingute suhtes kõiki direktiivi 2011/83/EL sätteid. Sellise spetsiaalse peatüki lisamisega direktiivi 2011/83/EL, mis sisaldab ainult tarbijale suunatud finantsteenuste kauglepingute suhtes kohaldatavaid norme, on võimalik tagada vajalik selgus ja õiguskindlus.
- (11) ***Käesolev direktiiv ei hõlma selliseid finantsteenuste lepinguid, mis on sõlmitud muul moel kui kaugsidevahendi abil. Seepärast võivad liikmesriigid kooskõlas liidu õigusega kindlaks määrata, milliseid norme selliste lepingute suhtes kohaldatakse, sealhulgas kohaldades käesolevas direktiivis sätestatud nõudeid lepingute suhtes, mis ei kuulu selle kohaldamisalasse.***
- (12) Ehkki finantsteenuste kauglepingute suhtes ei peaks tulenevalt nende teenuste eripärast kohaldama kõiki direktiivi 2011/83/EL sätteid, tuleks mitmeid direktiivi 2011/83/EL sätteid (nagu asjakohased mõisted ning lisamakseid, täitmise tagamist, ***inertsmüüki*** ja ***aruandeid*** käsitlevad normid) kohaldada ka finantsteenuste kauglepingute suhtes. Nimetatud sätete kohaldamine tagab eri liiki kauglepingute vahelise täiendavuse. ■

- (13) *Mis puutub karistustesse, siis peaksid liikmesriigid kehtestama karistusnormid, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud liikmesriigi sätete rikkumise korral, ning võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste normide rakendamine. Kehtestatud karistused peaksid olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad kooskõlas direktiivi 2011/83/EL artikli 24 lõikega 1. Käesolev direktiiv peaks hõlmama ka erisätteid karistuste määramise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2394¹ artikliga 21 kaupleja ja tarbija vahel finantsteenuste osutamiseks sõlmitud kauglepingute puhul. Muid direktiivi 2011/83/EL artikli 24 lõigete 2–5 karistusi käsitlevaid sätteid kaupleja ja tarbija vahel finantsteenuste osutamiseks sõlmitud kauglepingute suhtes ei kohaldata.*

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2394 tarbijakaitsealaste õigusaktide täitmise tagamise eest vastutavate liikmesriigi asutuste vahelise koostöö kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 345, 27.12.2017, lk 1).

- (14) Direktiivi 2011/83/EL eraldi peatükk peaks sisaldama direktiivi 2002/65/EÜ endiselt asjakohaseid ja vajalikke norme, eeskätt norme, mis käsitlevad õigust saada lepingueelset teavet ja taganemisõigust, ning norme õigluse tagamiseks internetikeskkonnas finantsteenuste kauglepingute sõlmimisel.
- (15) Kuna kõige sagedamini sõlmitakse finantsteenuste kauglepinguid elektroonilisi vahendeid kasutades, peaksid normid, mis käsitlevad õigluse tagamist internetikeskkonnas finantsteenuste kauglepingute sõlmimisel, aitama kaasa ELi toimimise lepingu artiklis 114 ja harta artiklis 38 sätestatud eesmärkide saavutamisele. Piisavate selgituste nõue peaks tagama täiendava läbipaistvuse ja andma tarbijale, kes suhtleb kauplejaga **täielikult automatiseeritud** internetipõhise kasutajaliidese, näiteks **juturoboti, robotnõustamise, interaktiivse vahendi** või sarnase vahendi kaudu, **õiguse** avaldada soovi inimese sekkumiseks.

- (16) Teatavaid tarbijale suunatud finantsteenuseid reguleeritakse konkreetsete liidu õigusaktidega, mis jäävad nende finantsteenuste suhtes kehtima. **Käesoleva direktiiviga ei muudeta kehtivaid sektoripõhiseid liidu õigusakte.** Õiguskindluse tagamiseks **ning dubleerimise ja kattumise vältimiseks** tuleks täpsustada, et kui konkreetseid finantsteenuseid reguleerivad muud liidu õigusaktid sisaldavad norme lepingueelse teabe, **■** taganemisõiguse **või piisavate selgituste kohta, olenemata asjaomaste normide üksikasjalikkusest,** tuleks nende konkreetsete tarbijale suunatud finantsteenuste suhtes kohaldada ainult kõnealuste muude liidu õigusaktide vastavaid sätteid, kui kõnealustes õigusaktides ei ole sätestatud teisiti, **ning muu hulgas tuleks liikmesriikide jaoks näha ette selge võimalus neid konkreetseid norme mitte kohaldada. Kui konkreetsetes liidu õigusaktis on sätestatud normid, millega antakse liikmesriikidele võimalus seda konkreetset liidu õigusakti mitte kohaldada ja osutatakse selle asemel muu konkreetse liidu õigusakti kohaldamisele, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/17/EL¹ artikli 3 lõike 3 punktis a, peaksid kõnealuse konkreetse liidu õigusakti normid olema ülimuslikud ja käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada. Ühtlasi peaksid juhtudel, kui konkreetsetes liidu õigusaktis on sätestatud asjakohast alternatiivset korda käsitlevad normid, et tagada tarbijate õigeaegne teavitamine lepingueelses etapis, nagu direktiivi 2014/17/EL artikli 3 lõikes 5, olema ülimuslikud kõnealuses konkreetsetes liidu õigusaktis sätestatud normid ja käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada.**

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/17/EL elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingute kohta ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2013/36/EL ja määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 60, 28.2.2014, lk 34).

- (17) *Mis puutub lepingueelsesse teabesse, siis teatavad liidu õigusaktid, millega reguleeritakse konkreetseid finantsteenuseid, sisaldavad nendele konkreetsetele finantsteenustele kohandatud norme, mis on välja töötatud eesmärgiga tagada, et tarbijatel oleks võimalik aru saada pakutava lepingu põhiomadustest. Näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1238¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide 2014/92/EL², 2014/65/EL³ ja (EL) 2016/97⁴ puhul on lepingueelsed teavitamismõtted sätestatud konkreetsetes liidu alusaktis ja ühtlasi on komisjonile antud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte või rakendusakte. Nende konkreetsete tarbijale suunatud finantsteenuste suhtes tuleks kohaldada ainult asjaomastes liidu õigusaktides sätestatud lepingueelseid teavitamismõtteid, kui kõnealustes õigusaktides ei ole sätestatud teisiti. Nii peaks see olema ka juhul, kui konkreetseid finantsteenuseid reguleerivas liidu õigusaktis on lepingueelse teabe kohta sätestatud teistsugused või minimaalsed normid võrreldes käesolevas direktiivis sätestatud normidega.*

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1238 üleeuroopalise personaalse pensionitoote (PEPP) kohta (**ELT L 198, 25.7.2019, lk 1**).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiiv 2014/92/EL maksekontoga seotud tasude võrreldavuse, maksekonto vahetamise ja põhimaksekontole juurdepääsu kohta (**ELT L 257, 28.8.2014, lk 214**).

³ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).**

⁴ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. jaanuari 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/97, mis käsitleb kindlustustoodete turustamist (ELT L 26, 2.2.2016, lk 19).**

(18) *Mis puutub taganemisõigusesse, siis tuleks juhul, kui konkreetseid finantsteenuseid reguleeriv liidu õigusakt annab tarbijatele aega kaaluda allkirjastatud lepingu tagajärgi, olenemata sellest, kuidas seda asjaomases liidu õigusaktis nimetatakse, kohaldada nende konkreetsete tarbijale suunatud finantsteenuste suhtes ainult asjaomase liidu õigusakti vastavaid sätteid, kui kõnealuses õigusaktis ei ole sätestatud teisiti.* Näiteks kui kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ¹ artiklit 186, kehtivad direktiivis 2009/138/EÜ sätestatud normid lepingust taganemise tähtaja kohta, mitte käesolevas direktiivis sätestatud normid taganemisõiguse kohta, ning kui kohaldatakse direktiivi 2014/17/EL artikli 14 lõiget 6, **kehtivad direktiivis 2014/17/EL sätestatud normid, mis käsitlevad võimalust valida taganemisõiguse ja järelemõtlemisaja vahel, mitte** käesolevas direktiivis sätestatud normid taganemisõiguse kohta.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

- (19) *Direktiivi 2014/17/EL ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2023/...⁺ ¹ kohaselt võivad liikmesriigid kohaldada neid direktiive kooskõlas liidu õigusega valdkondades, mis ei kuulu nende kohaldamisalasse. Seepärast tuleks täpsustada, et liikmesriigid võivad kohaldada direktiivi 2014/17/EL artikli 14 lõiget 6 krediidilepingute suhtes, olenemata asjaolust, et sellised lepingud on kõnealuse direktiivi artikli 3 lõikega 2 selle kohaldamisalast välja jäetud. Samuti tuleks täpsustada, et liikmesriigid võivad kohaldada direktiivi (EL) 2023/...⁺ artikleid 26 ja 27 krediidilepingute suhtes, olenemata asjaolust, et sellised lepingud on kõnealuse direktiivi artikli 2 lõikega 2 selle kohaldamisalast välja jäetud.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 22/23 (2021/0171(COD)) sisalduva direktiivi number ning täiendada joonealust märkust.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv **(EL) 2023/...**, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 2008/48/EÜ (ELT L ...,, lk).

(20) **Piisavaid selgitusi käsitlevate normide puhul on** konkreetseid finantsteenuseid reguleerivates teatavates liidu õigusaktides (nagu direktiivides 2014/17/EL, **2014/65/EL ja (EL) 2016/97**) juba sätestatud normid piisavate selgituste kohta, mille kauplejad peavad tarbijatele pakutava lepingu kohta andma. Selleks et tagada õiguskindlus, ei tohiks käesoleva direktiivi norme piisavate selgituste kohta kohaldada finantsteenuste suhtes, mis kuuluvad selliste liidu õigusaktide kohaldamisalasse, mis reguleerivad konkreetseid finantsteenuseid ja sisaldavad norme **piisavate selgituste** kohta, mis tuleb tarbijale enne lepingu sõlmimist anda, **olenemata sellest, kuidas seda asjaomases liidu õigusaktis nimetatakse.**

- (21) *Kui konkreetseid finantsteenuseid reguleerivates liidu õigusaktides on sätestatud normid lepingueelse teabe kohta, kuid ei ole sätestatud taganemisõigust käsitlevaid norme, tuleks kohaldada käesoleva direktiivi sätteid taganemisõiguse kohta. Näiteks direktiivis 2009/138/EÜ on sätestatud normid lepingueelsete teavitamisnõuete kohta, kuid kahjukindlustuse puhul ei ole sätestatud õigust, mille kohaselt on tarbijal aega kaaluda allkirjastatud lepingu tagajärgi. Sellisel juhul kohaldatakse konkreetseid finantsteenuseid reguleerivas liidu õigusaktis sätestatud norme lepingueelse teabe kohta ja käesolevas direktiivis sätestatud norme taganemisõiguse kohta. Kui konkreetseid finantsteenuseid reguleeriv liidu õigusakt ei sisalda sätteid taganemisõigust käsitleva teabe kohta, peaks kaupleja esitama selle teabe vastavalt käesolevale direktiivile, et tagada tarbija nõuetekohane teadlikkus.*
- (22) *Kui konkreetseid finantsteenuseid reguleerivates liidu õigusaktides on sätestatud normid lepingueelse teabe kohta, kuid ei ole sätestatud norme taganemisõiguse kohta, tuleks kohaldada käesolevas direktiivis sätestatud taganemistähtaega kas alates kauglepingu sõlmimise kuupäevast kooskõlas käesoleva direktiiviga või alates kuupäevast, mil tarbijale esitatakse lepingutingimused ja lepingueelne teave kooskõlas asjaomaseid konkreetseid finantsteenuseid reguleerivate liidu õigusaktidega, kui asjaomane kuupäev saabub hiljem kui kauglepingu sõlmimise kuupäev. Kui konkreetseid finantsteenuseid reguleeriv liidu õigusakt ei sisalda sätteid taganemisõigust käsitleva teabe kohta, peaks kaupleja selleks, et taganemistähtaeg algaks, esitama lisaks lepingutingimustele ja lepingueelsele teabele kooskõlas asjaomaseid konkreetseid finantsteenuseid reguleeriva liidu õigusaktiga ka teabe käesolevas direktiivis sätestatud taganemisõiguse kohta.*

- (23) Tarbijale suunatud finantsteenuse kauglepingu sõlmimine tähendab kaugsidevahendi kasutamist sellise kaugmüügi- või teenuste osutamise skeemi osana, milles kaupleja ja tarbija ei pea üheaegselt kohal viibima. Selleks et pidada sammu nende sidevahendite pideva arenguga, tuleks määratleda põhimõtted, mis kehtivad ka selliste vahendite kohta, mis ei ole veel laialdaselt kasutusel või mida veel ei tunta.
- (24) Üht finantsteenuse lepingut, mis sisaldab järjestikuseid toiminguid või aja jooksul eraldi tehtavaid sama laadi toiminguid, võib eri liikmesriikides käsitleda õiguslikult erinevalt, kuid on oluline, et õigusnorme kohaldataks kõikides liikmesriikides ühtemoodi. Seetõttu on asjakohane näha ette, et finantsteenuste kauglepinguid reguleerivaid sätteid tuleks kohaldada esimese toimingu suhtes järjestikuste toimingute sarjast või aja jooksul eraldi tehtavatest sama laadi toimingutest, kui neid saab käsitada tervikuna, sõltumata sellest, kas toimingu või toimingute sarja suhtes kehtib üks leping või mitu järjestikust lepingut. **Kui esialgne leping puudub, tuleks finantsteenuste kauglepinguid reguleerivaid sätteid kohaldada kõigi järjestikuste või eraldi tehtavate toimingute suhtes, välja arvatud lepingueelset teavet käsitlevad sätted, mida tuleks kohaldada ainult esimese toimingu suhtes.** Näiteks võib esialgseks teenuse osutamise lepinguks lugeda pangakonto avamist ning toiminguteks võib lugeda raha hoiustamist pangakontole või selle sealt väljavõtmist. Kui esialgsele teenuse osutamise lepingule lisatakse uusi punkte, **näiteks võimalus kasutada elektroonilist maksevahendit koos olemasoleva pangakontoga**, ei ole see toiming, vaid lisaleping.

- (25) Käesoleva direktiivi kohaldamisala piiramiseks ei tuleks tarbijale suunatud finantsteenuste kauglepinguid käsitlevaid norme kohaldada teenuste suhtes, mida osutatakse üksnes juhuti ja väljaspool kauglepingute sõlmimiseks ette nähtud kaubandusstruktuuri.
- (26) Kaugsidevahendite kasutamine ***pakub häid võimalusi teabe saamiseks ning*** ei tohiks kaasa tuua tarbijale esitatava teabe põhjendamatut piiramist. ***Telefonside kasutamisel võib kaupleja tarbija sõnaselgel nõusolekul esitada enne seda, kui kaugleping muutub tarbijale siduvaks, üksnes piiratud hulga lepingueelset teavet. Kaupleja peaks ülejäänud teabe esitama kohe pärast lepingu sõlmimist.*** Läbipaistvuse huvides tuleks kehtestada nõuded selle kohta, millal enne kauglepingu sõlmimist tuleks teave tarbijale esitada ja kuidas teave peaks tarbijani jõudma. Selleks et tarbijad saaksid teha otsuseid kõiki asjaolusid arvesse võttes, peaksid nad ***kogu lepingueelse teabe saama aegsasti enne kauglepingu sõlmimist või sellele vastava pakkumise saamist ning mitte sellega samal ajal. Selle eesmärk on tagada, et tarbijal on lepingueelse teabe lugemiseks ja mõistmiseks, pakkumiste võrdlemiseks ja teadliku otsuse tegemiseks piisavalt aega. Kui teave esitatakse*** vähem kui üks päev enne finantsteenuste kauglepingu sõlmimist ***■***, peaks kaupleja ***■*** olema kohustatud tarbijale ***püsival andmekandjal*** meelde tuletama, et tal on võimalik finantsteenuse kauglepingust taganeda. ***Kui lepingueelne teave esitatakse vähem kui üks päev enne seda, kui kaugleping muutub tarbijale siduvaks, peaks kaupleja tuletama tarbijale püsivat andmekandjat kasutades meelde võimalust taganeda kauglepingust ühe kuni seitsme päeva jooksul pärast lepingu sõlmimist.***

- (27) Teavitamisnõudeid tuleks ajakohastada ja *muuta need tulevikukindlaks. Seepärast peaks kaupleja edastama tarbijale oma telefoninumbri, aga ka oma e-posti aadressi või muude sidevahendite andmed, mis võivad hõlmata erinevaid sideviise, samuti teabe selle kohta, kuhu esitada kaebused. Kaebuste lahendamise korda käsitlevad nõuded võivad kindlaks määrata liikmesriigid.* Tarbijaid tuleks teavitada *kaugsidevahendite kasutamise konkreetsetest lisakuludest. Mõned kauplejad kasutavad eri tarbijarühmade hindade eristamiseks automatiseeritud töötlusel põhinevat otsuste tegemist ning teatavatel juhtudel kohandatakse hindu vastavalt tarbijate individuaalsele hinnatundlikkusele. Seetõttu tuleks tarbijaid enne, kui kaugleping muutub neile siduvaks, teavitada sellest, et finantsteenuse hinda on* isikupõhiselt kohandatud automatiseeritud töötlusel põhineva *otsuste tegemise* alusel.

- I**
- (28) *Vastavalt direktiivile 2002/65/EÜ võisid liikmesriigid säilitada või kehtestada rangemad sätted eelteabele esitatavate nõuete kohta, tingimusel et sellised sätted olid kooskõlas liidu õigusega. Mitu liikmesriiki on sellega seoses säilitanud või kehtestanud rangemad teabele esitatavad nõuded. Võimalus pakkuda seoses lepingueelset teavet käsitlevate normidega kõrgemat tarbijakaitse taset peaks jääma alles. See peaks kehtima nii teabematerjali kui ka teabe esitamise viiside kohta. Rangemate normide kohaldamine võib hõlmata ka konkreetseid finantsteenuseid käsitlevates liidu õigusaktides sätestatud nõuete kohaldamist finantsteenuste suhtes, mida asjaomased sektoripõhised liidu õigusaktid ei hõlma.*

- (29) *Teatavate finantsteenuste investeerimisstrateegiasse võivad olla integreeritud keskkonna- või sotsiaalsed tegurid.* Selleks et tarbija saaks teha teadliku valiku, tuleks talle esitada teave ka konkreetsete keskkonna- või sotsiaalsete eesmärkide kohta, mida finantsteenusega taotletakse.
- (30) *Kogu lepingueelne teave tuleks esitada püsival andmekandjal nii loetavas vormingus kui ka tarbija jaoks hõlpsasti arusaadaval viisil. Loetavas vormingus teave on esitatud, kasutades loetava suurusega tähemärke ja värve, mis ei vähenda teabe arusaadavust, sealhulgas juhul, kui dokument esitatakse, trükitakse välja või kopeeritakse must-valgelt. Lisaks tuleks nii palju kui võimalik vältida liiga pikki ja keerukaid kirjeldusi, väikest kirja ja hüperlinkide ülemäärast kasutamist, kuna need vähendavad teabe arusaadavust tarbija jaoks. Kui teavet ei ole tarbija valitud sidevahendi tõttu võimalik esitada püsival andmekandjal enne lepingu sõlmimist, tuleks see esitada kohe pärast lepingu sõlmimist.*

- (31) Teavitamisnõudeid tuleks kohandada, et võtta arvesse teatavate sidevahendite tehnilist piiratust, näiteks teatavate mobiiltelefonide ekraanidel kuvatavate tähemärkide piiratud arvu. Mobiiltelefonide ekraanide puhul tuleks juhul, kui kaupleja on kohandanud internetipõhise kasutajaliidese sisu ja esitusviisi selliste seadmete jaoks, esitada hästi nähtaval moel ja võimalikult silmatorkaval viisil järgmine teave: kaupleja identifitseerimisandmed, tarbijale suunatud finantsteenuse peamised omadused, koguhind, mille tarbija peab tarbijale suunatud finantsteenuse eest kauplejale maksma, sealhulgas kõik kaupleja vahendusel tasutavad maksud, või kui täpset hinda ei ole võimalik esitada, hinna arvutamise alus, mis võimaldab tarbijal seda kontrollida, ning taganemisõiguse olemasolu või puudumine, sealhulgas nimetatud õiguse kasutamise tingimused, tähtaeg ja kord. Ülejäänud teabe võib esitada *kihtidena*. Samas tuleks kogu teave esitada püsival andmekandjal enne kauglepingu sõlmimist.

- (32) Kui lepingueelne teave esitatakse elektroonilisi vahendeid kasutades, tuleks teave esitada selgel ja arusaadaval viisil. Selleks võiks teabe kuval tähelepanu tõmbavalt esile tuua, raamida ja konteksti panna. Teatavate finantsteenuste puhul on katsetatud kihtidena esitamist, *mille puhul teatavat nõutavat lepingueelset teavet peetakse põhielementideks, mis paigutatakse seega silmatorkaval moel esimesele kihile, ja lepingueelse teabe muud üksikasjalikud osad esitatakse lisakihtides*, ning see on osutunud kasulikuks. *Käesoleva direktiivi kohaselt teavet kihtidena esitades peaks kaupleja elektrooniliste vahendite esimesel kihil esitama vähemalt kaupleja identifitseerimisandmed ja põhitegevuse, finantsteenuse peamised omadused, tarbija makstava koguhinna ning märke muude maksude või kulude eksisteerimise võimaluse ja taganemisõiguse olemasolu või puudumise kohta. Ülejäänud nõutava lepingueelse teabe võib esitada muudes kihtides. Kihtide kasutamise korral peaks kogu teave olema tarbijale kergesti juurdepääsetav ning lisakihtide kasutamine ei tohiks juhtida kliendi tähelepanu dokumendi sisust kõrvale ega varjata põhiteavet. Lepingueelse teabe kõiki osi peaks olema võimalik välja trükkida ühe ühtse dokumendina.*

- (33) *Veel üks* võimalus lepingueelse teabe esitamiseks *elektrooniliste vahendite kaudu* on *sisukorrapõhine* lähenemisviis, mille puhul saab rubriikide pealkirjade alt kuvada lisateksti. Ülatasandil võiksid tarbijad leida põhiteemad, millest igaühe alt saab sellel klõpsates avada pikema teksti, milles asjaomane teave esitatakse tarbijatele üksikasjalikumalt. Nii on tarbijate jaoks kogu nõutav teave ühes kohas ja samas säilitavad nad kontrolli selle üle, mida vaadata ja millal seda teha. Tarbijatel peaks olema võimalik laadida alla dokument kogu lepingueelse teabega ja salvestada see eraldiseisva dokumendina.
- (34) Tarbijatel peaks olema õigus ilma leppetrahvide ja põhjenduskohustusega lepingust taganeda. Kui taganemisõigust ei kohaldata põhjusel, et tarbija on sõnaselgelt nõudnud kauglepingu täitmise alustamist enne taganemistähtaja lõppu, peaks kaupleja enne lepingu täitmise alustamist tarbijat sellest asjaolust teavitama.

- (35) *Taganemistähtaeg peaks lõppema 14 kalendripäeva möödumisel kauglepingu sõlmimise päevast või päevast, mil tarbijale esitatakse nii lepingueelne teave kui ka lepingutingimused, kui see päev on hilisem kui kauglepingu sõlmimise kuupäev. Seda tähtaega tuleks pikendada 30 kalendripäevani kauglepingute puhul, mis on seotud personaalpensioni toimingutega. Õiguskindluse suurendamiseks peaks juhul, kui tarbija ei ole asjaomast lepingueelset teavet ja lepingutingimusi saanud, taganemistähtaeg lõppema hiljemalt 12 kuud ja 14 kalendripäeva pärast kauglepingu sõlmimist. Taganemistähtaeg ei tohiks lõppeda, kui tarbijat ei ole taganemisõigusest püsivat andmekandjat kasutades teavitatud.*
- (36) Taganemisõiguse tulemusliku kasutamise tagamiseks ei tohiks selle kasutamise kord olla koormavam kui kauglepingu sõlmimise kord.

I

- (37) *Lisaks muudele olemasolevatele taganemisvõimalustele, nagu direktiivi 2011/83/EL I lisa B osas esitatud vorm, peaks kaupleja juhul, kui ta pakub võimalust sõlmida kauglepinguid internetipõhise kasutajaliidese, näiteks veebisaidi või rakenduse kaudu, olema kohustatud võimaldama tarbijal sellisest lepingust taganeda funktsiooni abil. See peaks tagama, et tarbijad saavad lepingust taganeda sama lihtsalt kui seda sõlmida. Selle saavutamiseks peaks kaupleja tagama tarbijale taganemisfunktsiooni, mis on tarbijale taganemistähtaja jooksul kergesti leitav, pidevalt kättesaadav ja selgesti nähtav. Tarbijal peaks olema võimalik funktsiooni leida ja sellele juurde pääseda lihtsal moel. Näiteks ei peaks funktsiooni leidmine või sellele juurdepääsamine nõudma tarbijalt sellist tegevust nagu rakenduse allalaadimine, kui lepingut ei sõlmitud selle rakenduse kaudu. Protsessi hõlbustamiseks võiks kaupleja näiteks esitada hüperlingid, mis suunavad tarbija taganemisfunktsiooni juurde. Tarbijal peaks olema võimalik esitada taganemisteade ja sisestada või kinnitada lepingu tuvastamiseks vajalik teave. Näiteks peaks tarbijal, kes on end juba identifitseerinud, nt sisselogimise teel, olema võimalik lepingust taganeda, ilma et ta peaks uuesti esitama oma identifitseerimisandmed või asjakohasel juhul selle lepingu tunnuse, millest ta soovib taganeda. Selleks et vältida taganemisõiguse tahtmatut kasutamist tarbija poolt, peaks kaupleja nõudma tarbijalt taganemisotsuse kinnitamist viisil, mis kinnitab tarbija kavatsust seda teha.*

Kui tarbija on tellinud sama kauglepingu raames mitu kaupa või teenust, võib kaupleja anda tarbijale võimaluse taganeda lepingu osast, mitte kogu lepingust. Kui tarbija kasutab taganemisõigust funktsiooni abil, peaks kaupleja saatma tarbijale põhjendamatut viivitusteta püsival andmekandjal kinnituse taganemisteate kättesaamise kohta. Seda kohustust tuleks kohaldada mitte ainult finantsteenuste kauglepingute suhtes, vaid kõigi kauglepingute suhtes, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2011/83/EL kohast taganemisõigust. Taganemiskontrolli eesmärk on suurendada tarbijate teadlikkust oma taganemisõigusest ja lihtsustada selle õiguse kasutamist, sest nii finants- kui ka muude kui finantstoodete või -teenuste kaugmüügi puhul ei ole tarbijal võimalik saada isiklikult selgitusi või isiklikult teavet toote või teenuse võimaliku keerukuse või ulatuslikkuse kohta. Seetõttu tuleks see kohustus kehtestada mitte ainult finantsteenuste kauglepingute suhtes, vaid ka muude kaupade ja teenuste kauglepingute suhtes, mille puhul liidu õigus näeb ette taganemisõiguse, et suurendada tarbijate võimalusi lõpetada lepinguid taganemise teel.

- (38) Tarbija võib *lisaks kaupleja esitatud lepingueelsele teabele vajada siiski* abi, et otsustada, milline finantsteenuse on tema vajaduste ja rahalise olukorra seisukohast kõige kohasem. *Piisavate selgituste esitamise peamine eesmärk on tagada, et tarbija saab enne lepingu allkirjastamist aru kaupleja pakutavast finantsteenusest. Selle eesmärgi täitmiseks tuleks kõnealused piisavad selgitused anda õigeaegselt, et tarbijal oleks piisavalt aega see enne lepingu sõlmimist läbi vaadata. Lepingueelse teabe pelk taasesitamine ei pruugi olla piisav ja seda tuleks seetõttu vältida.* Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et enne finantsteenuse kauglepingu sõlmimist annavad kauplejad tarbijale sellist abi seoses nende pakutavate finantsteenustega, esitades piisavad selgitused *lepingu*, sealhulgas *võimalike lisateenuste põhiomaduste ning selle kohta, milline konkreetne mõju võib asjaomasel lepingul tarbijale olla. Mis puutub lepingu põhiomadustesse, siis peaks kaupleja selgitama pakkumise põhiaspekte, nagu koguhinda, mille tarbija peab kauplejale maksma, ja finantsteenuse peamisi omadusi, ning selle mõju tarbijale, sealhulgas asjakohasel juhul seda, kas lisateenuseid saab või ei saa eraldi lõpetada, ja sellise lõpetamise tagajärgi. Seoses pakutava lepingu konkreetse mõjuga peaks kaupleja selgitama ka asjaomasest lepingust tulenevate kohustuste täitmata jätmise peamisi tagajärgi.*

- (39) *Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad lepingud võivad olla erineva finantsiseloomuga ja seega väga erinevad. Seetõttu võiks liikmesriigid selliste selgituste andmise viisi kohandada finantsteenuse pakkumise asjaoludele ja tarbija abivajadusele, võttes arvesse tarbija teadmisi ja kogemusi finantsteenuse vallas ning finantsteenuse laadi. Selleks et tagada, et tarbija saab piisavaid selgitusi, peaksid liikmesriigid julgustama kauplejaid esitama tarbijale selliseid selgitusi tarbija huvides lihtsal ja arusaadaval viisil.*
- (40) Eriti oluline on piisavate selgituste esitamise kohustus juhul, kui tarbija kavatseb sõlmida finantsteenuse kauglepingu ja kaupleja annab selgitusi, kasutades *täielikult automatiseeritud* internetipõhiseid vahendeid, *nagu juturobotid, robotnõustamine, interaktiivsed vahendid või sarnased vahendid*. Selleks et tagada, et tarbija saab aru sellest, kuidas leping võib tema majanduslikku olukorda mõjutada, tuleks tarbijale *lepingueelses etapis* alati võimaldada kaupleja nimel tegutseva inimese sekkumist, *mis toimub kaupleja tööajal ja on tasuta. Samuti peaks tarbijal põhjendatud juhtudel ja ilma, et see tekitaks kauplejale põhjendamatut koormust, olema õigus avaldada soovi inimese sekkumiseks pärast kauglepingu sõlmimist. See võib hõlmata õigust inimese sekkumiseks, kui lepingut pikendamisel, kui tarbijal tekib suuri raskusi või kui lepingutingimuste kohta on vaja täiendavaid selgitusi.*

- (41) *Kauplejate internetipõhised eksitavad kasutajaliidesed on tavad, mis kas tahtlikult või tegelikult moonutavad või kahjustavad oluliselt finantsteenuse saajatest tarbijate suutlikkust teha sõltumatuid ja teadlikke valikuid või otsuseid. Eriti kehtib see kauglepingu alusel pakutavate finantsteenuste puhul. Kauplejad võivad selliseid tavaid kasutada selleks, et veenda nende teenuse saajatest tarbijaid käituma soovimatult või tegema soovimatuid otsuseid, millel võivad olla tarbijale negatiivsed tagajärjed. Seetõttu peaks kauplejatel olema keelatud nende teenuse saajatest tarbijaid petta või otsustele kallutada ning internetipõhise kasutajaliidese või selle osa ülesehituse, kujunduse või funktsioonide kaudu nende sõltumatust, otsuste tegemist või valikuid moonutada või kahjustada. See võib muu hulgas hõlmata manipuleerivalt kujundatud valikuvõimalusi, mille kaudu suunatakse tarbija tegema valikuid või tegutsema kaupleja ja mitte tingimata tarbija huvides sellega, et valikuvõimalusi ei esitata neutraalselt, näiteks tuues teatavad valikuvõimalused tarbija otsust küsides visuaalsete, auditiivsete või muude elementide abil rohkem esile.*

Kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2022/2065¹ keelatakse digiplatvorme käitavatel vahendusteenuse osutajatel kujundada ja korraldada oma internetipõhiseid kasutajaliideseid eksitavalt, tuleks käesoleva direktiiviga kohustada liikmesriike takistama kauplejatel, kes pakuvad finantsteenuseid kauglepingu alusel, kasutada selliseid kasutajaliideseid kõnealuste teenuste lepingute sõlmimisel. Seega on kõnealuse määruse ja käesoleva direktiivi sätted üksteist täiendavad, kuna neid kohaldatakse erinevas pädevuses tegutsevate kauplejate suhtes. Kuna finantsteenuste puhul võivad nende kompleksuse ja nendega kaasnevate suurte riskide tõttu olla vajalikud eksitavaid kasutajaliideseid käsitlevad täiendavad üksikasjalikud nõuded, peaks liikmesriikidel erandina täielikust ühtlustamisest olema lubatud säilitada või kehtestada rangemaid sätteid, tingimusel et need sätted on kooskõlas liidu õigusega. See võimalus on finantsteenustega seotud ebaausate kaubandustavade osas kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/29/EÜ² artikli 3 lõikega 9, milles on sätestatud, et liikmesriigid võivad finantsteenuste suhtes kehtestada ka rangemaid või üksikasjalikumaid nõudeid.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ, 98/27/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ebaausate kaubandustavade direktiiv) (ELT L 149, 11.6.2005, lk 22).

- (42) *Finantsteenuste kauglepinguid võidakse turustada sotsiaalmeedias, nt mõjutajate poolt. Tarbijaid võidakse julgustada tegema otsuseid, ilma et nad kaaluksid kaasnevaid tagajärgi ja riske, ning nad võivad osta selliseid finantsteenuseid, mis ei vasta nende vajadustele. Komisjon peaks hindama kauplejate poolt sotsiaalmeedias kasutatavaid turustustavasid, millega propageeritakse finantsteenuste kauglepinguid ning võimalikku vajadust meetmete järele selles valdkonnas. Seda tuleks näiteks teha, pidades silmas direktiivi 2005/29/EÜ ja muude asjakohaste liidu õigusaktide kohaldamist kõnealuste tavade suhtes. Liikmesriikides on esinenud juhtumeid, kus mõjutajate turustustavad on tarbijaid eksitanud, kuna teatavate finantsteenuste tooteid reklaamitakse sotsiaalmeediaplatvormidel ilma, et tarbijaid teavitataks kahjuriskist. Direktiiv 2005/29/EÜ sisaldab sätteid, millega tagatakse, et keelatud on eksitavad tavad, mis petavad või tõenäoliselt petavad keskmist tarbijat, ning et olulist teavet, mida keskmine tarbija vajab teadliku tehinguotsuse tegemiseks, ei tohi välja jätta. Neid sätteid saab käsitada nii, et need hõlmavad mõjutajate turustustavasid sotsiaalmeediaplatvormidel.*

- (43) Seepärast tuleks direktiivi 2011/83/EL vastavalt muuta.
- (44) Direktiiv 2002/65/EÜ tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada.
- (45) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt siseturu nõuetekohasele toimimisele kaasa aitamist kõrgetasemelise tarbijakaitse saavutamise teel, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (46) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta¹ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeesmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide esitamine on põhjendatud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

¹ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

Artikkel 1
Direktiivi 2011/83/EL muutmine

Direktiivi 2011/83/EL muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige:

„1b. Kaupleja ja tarbija vahel finantsteenuste osutamiseks sõlmitud kauglepingute suhtes kohaldatakse **üksnes** artikleid 1 ja 2, artikli 3 lõikeid 2, 5 ja 6, artiklit 4, **artiklit 6a, artikli 8 lõiget 6, artiklit 11a**, artikleid 16a–16e, artiklit 19, artikleid 21–23, artikli 24 lõikeid 1 ■ ja 6, artikleid 25–27 ja **artiklit 29**.

Välja arvatud artikkel 21, kohaldatakse juhul, kui esimeses lõigus osutatud lepingud sisaldavad esialgset teenuse osutamise lepingut, millele järgneb sari järjestikuseid toiminguid või sari aja jooksul eraldi tehtavaid sama laadi toiminguid, kohaldatakse esimeses lõigus osutatud sätteid üksnes esialgse lepingu suhtes.

Kui esialgne teenuse osutamise leping puudub, kuid samade lepinguosaliste vahel on olemas järjestikused toimingud või aja jooksul eraldi tehtavad sama laadi toimingud, kohaldatakse artikleid 16a ja 16d üksnes esimese toimingu suhtes.

Kui rohkem kui aasta jooksul ei ole siiski ühtegi sama laadi toimingut tehtud, loetakse järgmine toiming uue toimingute sarja esimeseks toiminguks, mistõttu kohaldatakse artikleid 16a ja 16d.“;

b) lõike 3 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) sõlmitakse selliste finantsteenuste osutamiseks, mis ei ole hõlmatud artikli 3 lõikega 1b;“.

2) Artikli 6 lõike 1 punkt h asendatakse järgmisega:

„h) taganemisõiguse olemasolu korral selle õiguse kasutamise tingimused, tähtaeg ja kord vastavalt artikli 11 lõikes 1 sätestatule ning I lisa B osas esitatud taganemisteate näidisvorm ning asjakohasel juhul teave artiklis 11a osutatud taganemisfunktsiooni olemasolu ja asukoha kohta;“.

3) *Lisatakse järgmine artikkel:*

„Artikkel 11a

Internetipõhise kasutajaliidese kaudu sõlmitud kauglepingutest taganemise õiguse kasutamine

1. *Internetipõhise kasutajaliidese kaudu sõlmitud kauglepingute puhul tagab kaupleja, et tarbija saab lepingust taganeda ka taganemisfunktsiooni kasutades.*

Taganemisfunktsioon tähistatakse sõnadega „Taganen lepingust“ või sarnase üheti mõistetava väljendiga kergesti loetaval viisil. Taganemisfunktsioon on kogu taganemistähtaja jooksul püsivalt kättesaadav. See esitatakse internetipõhises kasutajaliideses silmatorkaval moel ja on tarbijale kergesti juurdepääsetav.

2. *Taganemisfunktsioon võimaldab tarbijal saata internetipõhise taganemisteate, milles ta teavitab kauplejat oma otsusest lepingust taganeda. Kõnealune internetipõhine taganemisteade võimaldab tarbijal hõlpsasti sisestada või kinnitada järgmist teavet:*

a) tema nimi;

- b) üksikasjalikud andmed selle lepingu tuvastamiseks, millest ta soovib taganeda;*
 - c) üksikasjalikud andmed elektroonilise vahendi kohta, mille kaudu saadetakse tarbijale tagamisteate kättesaamise kinnitus.*
- 3. Kui tarbija on täitnud internetipõhise taganemisteate vastavalt lõikele 2, võimaldab kaupleja tarbijal esitada selle talle kinnitusfunktsiooni kaudu.*
- Kinnitusfunktsioon tähistatakse kergesti loetaval viisil sõnadega „Kinnitan taganemise“ või sarnase üheti mõistetava väljendiga.*
- 4. Kui tarbija aktiveerib kinnitusfunktsiooni, saadab kaupleja tarbijale põhjendamatult viivitusega püsival andmekandjal taganemisteate kättesaamise kinnituse, sealhulgas selle sisu ning selle esitamise kuupäeva ja kellaaja kohta.*
- 5. Tarbija on taganemisõiguse kasutamisel pidanud kinni asjaomase taganemistähtajast, kui ta esitas käesolevas artiklis osutatud internetipõhise taganemisteate enne kõnealuse tähtaja lõppu.“*

- 4) Lisatakse järgmine peatükk:

„IIIa PEATÜKK

FINANTSTEENUSTE KAUGLEPINGUID KÄSITLEVAD NORMID

Artikkel 16a

Teavitamismõuded tarbijale suunatud finantsteenuste kauglepingute korral

1. ***Aegsasti enne seda, kui*** kaugleping või vastav pakkumine muutub tarbijale siduvaks, esitab kaupleja tarbijale selgel ja arusaadaval viisil järgmise teabe:
 - a) kaupleja identifitseerimisandmed ja põhitegevus ***ning asjakohasel juhul selle kaupleja, kelle nimel ta tegutseb***, identifitseerimisandmed ja põhitegevus;
 - b) kaupleja asukoha aadress, samuti kaupleja telefoninumber ***ja*** e-posti aadress ***või üksikasjalikud andmed kaupleja pakutavate muude suhtlusvahendite kohta ning asjakohasel juhul sama teave selle kaupleja, kelle nimel ta tegutseb, kohta; kõik need kaupleja pakutavad suhtlusvahendid peavad võimaldama*** tarbijal kauplejaga kiiresti ühendust võtta ja temaga tõhusalt suhelda ***ning mis tagavad tarbijale võimaluse säilitada*** kauplejaga peetavat kirjavahetust püsival andmekandjal;

- c) *asjakohased kontaktandmed, mis võimaldavad tarbijal kauplejale ning asjakohasel juhul sellele kauplejale, kelle nimel kaupleja tegutseb, **kaebusi esitada*** ;
- d) kui kaupleja on registreeritud äriregistris või muus samalaadses avalikus registris, siis see register, millesse kaupleja on kantud, ja registreerimisnumber või samaväärne identifitseerimisvõimalus selles registris;
- e) kui kaupleja tegevus on allutatud loasüsteemile, siis vastava järelevalveasutuse *nimi, aadress, veebisait ja muud kontaktandmed*;
- f) finantsteenuse peamiste omaduste kirjeldus;
- g) koguhind, mille tarbija kauplejale finantsteenuse eest tasub, sealhulgas kõik seonduvad tasud, maksed ja kulud ning kõik kaupleja vahendusel tasutavad maksud, või kui täpset hinda ei ole võimalik esitada, hinna arvutamise alus, mis võimaldab tarbijal seda kontrollida;
- h) asjakohasel juhul teave hilineanud või tasumata jäetud maksete tagajärgede kohta*;
- i) asjakohasel juhul teave selle kohta, et hinda on isikupõhiselt kohandatud automatiseeritud töötlusel põhineva otsuste tegemise alusel;

- j) **asjakohasel juhul** märke selle kohta, et finantsteenuse on seotud instrumentidega, millega nende eriomaduste või tehtavate toimingute tõttu kaasnevad erilised riskid või mille hind sõltub finantsturgude kõikumistest, mida kauplajal ei ole võimalik mõjutada, ja märke selle kohta, et varasem tulemuslikkus **ei võimalda** prognoosida tulevast tulemuslikkust;
 - k) märke võimaluse kohta, et eksisteerib ka muid makse ja/või kulusid, mida ei tasuta kauplaja vahendusel või mida kauplaja ei kehtesta;
 - l) **käesoleva lõike kohaselt** esitatud teabe kehtivusaega käsitlevate võimalike piirangute kohta;
 - m) tasumise ja täitmise korra kohta;
 - n) kaugsidevahendite kasutamisega tarbijale kaasnevate eriliste lisakulude kohta, kui selliseid lisakulusid sisse nõutakse;
- I**
- o) **I kui** finantsteenuse **investeerimisstrateegiasse on integreeritud keskkonna- või sotsiaalsed tegurid**, siis teave **finantsteenusega** taotletavate keskkonna- või sotsiaalsete eesmärkide kohta;

- p) märke taganemisõiguse olemasolu või puudumise kohta, ning kui taganemisõigus on olemas, teave taganemisõiguse ja selle õiguse kasutamise tingimuste kohta, sealhulgas teave summa kohta, mille tasumist tarbijalt võidakse nõuda, ning kõnealuse õiguse mittekasutamise tagajärjed;
- q) kauglepingu minimaalne kestus selliste finantsteenuste puhul, mida osutatakse pidevalt või korduvalt;
- r) teave kõikide pooltel olla võivate õiguste kohta lõpetada leping varem või ühepoolset kauglepingu tingimuste kohaselt, sealhulgas leppetrahvide kohta, mis lepingust sellisel juhul tuleneda võivad;
- s) taganemisõiguse artikli 16b lõike 1 kohase kasutamise praktilised suunised **ja kord**, sealhulgas **kaupleja telefoninumber ja e-posti** aadress või **muude selliste asjakohaste sidevahendite üksikasjalikud andmed, kuhu saata** taganemisteade, ning internetipõhise kasutajaliidese kaudu sõlmitud **finantsteenuste lepingute puhul** teave artiklis **11a** osutatud taganemis**funktsiooni** olemasolu ja asukoha kohta;
- t) lepingutingimuste kohta, milles määratakse kindlaks kauglepingu suhtes kohaldatav õigus ja/või pädev kohus;

- u) mäрге keele või keelte kohta, milles lepingutingimused ja käesolevas artiklis osutatud eelteave esitatakse, ning lisaks keele või keelte kohta, milles kaupleja kohustub kokkuleppel tarbijaga kauglepingu kestuse jooksul suhtlema;
 - v) asjakohasel juhul mäрге võimaluse kohta kasutada kohtuvälist kaebuste lahendamise ja kahjuhüvitusnõuete mehhanismi, millele kaupleja on allutatud, ning sellele juurdepääsu tingimused;
 - w) ***mäрге Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiividega 2014/49/EL* ja 97/9/EÜ** hõlmamata tagatisfondide või muu hüvitamiskorra olemasolu kohta.***
2. ***Liikmesriigid võivad säilitada või kehtestada oma õiguses lõikes 1 osutatud teabe suhtes keelenõuded eesmärgiga tagada, et tarbija saab sellisest teabest kergesti aru.***

3. Telefonside puhul tuleb kaupleja identifitseerimisandmed ja kaupleja algatatud telefonikõne kaubanduslik eesmärk selgesti teatavaks teha tarbijaga peetava iga telefonikõne alguses. *Kui telefonikõne salvestatakse või võidakse salvestada, teavitab kaupleja sellest ka tarbijat.*
4. *Kui tarbija sellega sõnaselgelt nõustub, võib kaupleja erandina lõikest 1 esitada enne seda, kui kaugleping muutub tarbijale siduvaks, lõikes 3 osutatud telefonside puhul üksnes lõike 1 punktides a, f, g, k ja p osutatud teabe. Sellisel juhul teavitab kaupleja tarbijat muu lõikes 1 osutatud teabe laadist ja kättesaadavusest. Kaupleja esitab kõnealuse muu lõikes 1 nõutud teabe püsival andmekandjal kohe pärast kauglepingu sõlmimist.*
5. Kui lõikes 1 osutatud teave esitatakse vähem kui üks päev enne seda, kui kaugleping muutub tarbijale siduvaks, nõuab liikmesriik, et kaupleja saadaks tarbijale meeldetuletuse võimaluse kohta kauglepingust taganeda ja korra kohta, mida tuleb taganemiseks järgida kooskõlas artikliga 16b. Meeldetuletus esitatakse tarbijale püsival andmekandjal **ühe kuni seitsme päeva jooksul** pärast kauglepingu sõlmimist.

6. Lõikes 1 osutatud teave *esitatakse* tarbijale püsival andmekandjal ja see *peab olema* kergesti loetav **II**.

Taotluse korral esitatakse lõikes 1 osutatud teave puuetega isikute, sealhulgas nägemispuudega isikute jaoks sobilikus ja juurdepääsetavas vormingus.

7. Kauplejal on lubatud esitada teave (välja arvatud lõike 1 punktides a, f, g, *k* ja p osutatud teave) kihtidena, kui see esitatakse elektroonilisi vahendeid kasutades.

Juhul kui teave esitatakse kihtidena, peab lõikes 1 osutatud teavet saama *vaadata, salvestada ja* välja trükkida ühe ühtse dokumendina.

II

Sellisel juhul tagab kaupleja, et tarbijale esitatakse lõikes 1 osutatud lepingueelne teave enne kauglepingu sõlmimist.

8. Käesolevas artiklis sätestatud teavitamisnõuete täitmise tõendamise kohustus lasub kauplejal.

9. *Liikmesriigid võivad võtta vastu või säilitada eelteabele esitatavaid nõudeid käsitlevad rangemad sätted kui need, millele on osutatud käesolevas artiklis, kui kõnealused sätted on kooskõlas liidu õigusega.*
10. Kui konkreetseid finantsteenuseid reguleeriv muu liidu õigusakt sisaldab norme sellise teabe kohta, mis tuleb esitada tarbijale enne lepingu sõlmimist, kohaldatakse nende konkreetsete finantsteenuste suhtes ainult kõnealuse liidu õigusakti *norme, olenemata asjaomaste normide üksikasjalikkusest, kui kõnealuses liidu õigusaktis ei ole sätestatud teisiti.*

Kui see liidu õigusakt ei sisalda norme taganemisõigust käsitleva teabe kohta, teavitab kaupleja tarbijat sellise õiguse olemasolust või puudumisest vastavalt lõike 1 punktile p.

Artikkel 16b

Finantsteenuse kauglepingust taganemise õigus

1. Liikmesriigid tagavad, et tarbijal on 14 kalendripäeva pikkuse tähtaja jooksul võimalik lepingust taganeda leppetrahvita ja lepingust taganemist põhjendamata.

Seda tähtaega pikendatakse 30 kalendripäevani kauglepingute puhul, mis on seotud personaalse pensioni toimingutega.

Esimeses lõigus osutatud taganemistähtaeg algab:

- a) kauglepingu sõlmimise kuupäevast või
- b) kuupäevast, mil tarbija saab kätte lepingutingimused ja artikli 16a kohase teabe, juhul kui see kuupäev on hilisem kui käesoleva lõigu punktis a osutatud kuupäev.

Kui tarbija ei ole lepingutingimusi ja artikli 16a kohast teavet saanud, lõpeb taganemistähtaeg igal juhul 12 kuud ja 14 päeva pärast kauglepingu sõlmimist. Seda ei kohaldata, kui tarbijat ei ole teavitatud tema taganemisõigusest vastavalt artikli 16a lõike 1 punktile p.

2. Taganemisõigust ei kohaldata järgmise suhtes:

a) tarbijale suunatud finantsteenused, mille hind sõltub taganemistähtaaja jooksul toimuda võivatest finantsturu kõikumistest, mida kauplejal ei ole võimalik mõjutada, näiteks teenused, mis on seotud järgmisega:

- välisvaluuta,
- rahaturuinstrumentid,
- vabalt võõrandatavad väärtpaberid,
- investeerimisfondide osakud,
- finantsfutuurlepingud, sealhulgas võrdväärset rahas arveldatavad instrumentid,
- intressiforvardid,
- intressimäära, valuuta ja lihtaktsiate vahetuslepingud,
- käesolevas punktis osutatud instrumentide, sealhulgas võrdväärsete rahas arveldatavate instrumentide ostu- ja müügioptsioonid. See kategooria hõlmab eelkõige valuuta- ja intressimääraoptsioone;

■

b) reisi- ja pagasikindlustuslepingud või samalaadsed lühiajalised kindlustuslepingud, mille kestus on alla ühe kuu;

- c) lepingud, mille mõlemad pooled on tarbija selgesõnalisel taotlusel täielikult täitnud enne seda, kui tarbija oma taganemisõigust kasutab.
3. Tarbija on taganemisõiguse kasutamisel pidanud kinni lõikes 1 osutatud taganemistähtajast, kui ta saatis taganemisõiguse kasutamise kohta teatise enne kõnealuse tähtaja lõppu.
4. ***Kui kaupleja või kolmas isik osutab finantsteenuse kauglepinguga seotud lisateenust kõnealuse kolmanda isiku ja kaupleja vahelise lepingu alusel, ei ole asjaomane lisaleping tarbijale siduv, kui tarbija kasutab oma taganemisõigust vastavalt käesolevale artiklile. Kui tarbija otsustab lisalepingu lõpetada, on see talle tasuta.***
5. Käesoleva artikliga ei piirata liikmesriigi ühegi sellise õigusnormi kohaldamist, millega kehtestatakse ajavahemik, mille jooksul ei või alustada lepingu täitmist.

■

6. Kui konkreetseid finantsteenuseid reguleeriv muu liidu õigusakt sisaldab norme taganemisõiguse I kohta, kohaldatakse nende konkreetsete finantsteenuste suhtes ainult kõnealuse liidu õigusakti norme taganemisõiguse kohta, *kui kõnealuses muus liidu õigusaktis ei ole sätestatud teisiti. Kui kõnealuses muus liidu õigusaktis antakse liikmesriikidele õigus valida taganemisõiguse ja mõne alternatiivi vahel, näiteks järelemõtlemisaeg, kohaldatakse nende konkreetsete finantsteenuste suhtes ainult kõnealuse liidu õigusakti vastavaid norme*, kui kõnealuses muus liidu õigusaktis ei ole sätestatud teisiti.
7. *Erandina käesolevast artiklist võivad liikmesriigid seoses taganemisõiguse või järelemõtlemisajaga otsustada kohaldada järgmiste finantsteenuste suhtes hoopis järgmisi sätteid:*
- a) *Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/17/EL*** artikli 14 lõiget 6 krediidilepingute suhtes, mis on kõnealuse direktiivi artikli 3 lõike 2 alusel direktiivi kohaldamisalast välja jäetud, ning*

- b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2023/...^{+*****} artikleid 26 ja 27 krediidilepingute suhtes, mis on kõnealuse direktiivi artikli 2 lõike 2 alusel direktiivi kohaldamisalast välja jäetud.**

Artikkel 16c

Enne lepingust taganemist osutatud teenuse eest tasumine

1. Kui tarbija kasutab artikli 16b kohast taganemisõigust, nõutakse temalt tasumist üksnes nende teenuste eest, mida kaupleja on kauglepingu kohaselt tegelikult osutanud. Tarbija tasub nende teenuste eest põhjendamatu viivitusega. Tasutav summa ei ole:
 - a) suurem kui summa, mis on proportsionaalne juba osutatud teenuse osaga võrreldes kauglepingu kogumahuga;
 - b) mingil juhul selline, et seda saaks käsitada leppetrahvina.
2. ***Liikmesriigid võivad ette näha, et tarbijalt ei saa nõuda ühegi summa tasumist kindlustuslepingust taganemise eest.***

ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 22/23 /2021/0171 (COD)) sisalduva direktiivi number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse direktiivi kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

3. Kaupleja ei pruugi nõuda tarbijalt käesoleva artikli lõike 1 alusel ühegi summa tasumist, välja arvatud juhul, kui kaupleja suudab tõendada, et tarbijale anti tasumisele kuuluvast summast nõuetekohaselt teada vastavalt artikli 16a lõike 1 punktile p. Kaupleja ei tohi siiski nõuda asjaomase summa tasumist juhul, kui ta alustas lepingu täitmist enne artikli 16b lõikega 1 ette nähtud taganemistähtaaja lõppu ilma tarbija eelneva taotluseta.
4. Kaupleja tagastab tarbijale põhjendamatult viivituse ja hiljemalt 30 kalendripäeva jooksul alates kuupäevast, mil kaupleja saab taganemisteate, kõik tarbijalt kauplepingu kohaselt saadud summad, välja arvatud lõikes 1 osutatud summa.
5. Tarbija tagastab kauplejale põhjendamatult viivituse ja hiljemalt 30 kalendripäeva jooksul alates kuupäevast, mil tarbija lepingust taganeb, kõik summad, mille ta on kauplejalt saanud.

Artikkel 16d

Piisavad selgitused

1. Liikmesriigid tagavad, et kauplejatelt nõutakse tarbijale piisavate selgituste esitamist pakutavate finantsteenuste lepingute kohta, et võimaldada tarbijal hinnata, kas pakutav leping ja lisateenused on tema vajaduste ja rahalise olukorra seisukohast sobilikud. ***Sellised selgitused esitatakse tarbijale tasuta enne lepingu sõlmimist.*** Selgitused sisaldavad järgmisi elemente:
 - a) nõutav lepingueelne teave;
 - b) pakutava lepingu, sealhulgas võimalike lisateenuste põhiomadused;
 - c) konkreetne mõju, mis pakutaval lepingul võib tarbijale olla, sealhulgas ***asjakohasel juhul*** tarbija maksekohustuse täitmata jätmise või makse hilinemise tagajärjed.

■

2. *Liikmesriigid võivad täpsustada lõikes 1 osutatud selgituste andmise viisi ja ulatust. Liikmesriigid võivad kohandada selgituste andmise viisi ja ulatust vastavalt finantsteenuse pakkumise asjaoludele, isikule, kellele seda pakutakse, ja pakutava finantsteenuse laadile.*
3. Liikmesriigid tagavad, et juhul kui kaupleja kasutab internetipõhiseid vahendeid, on tarbijal õigus avaldada soovi inimese sekkumiseks ja et see talle võimaldatakse *lepingueelses etapis ja põhjendatud juhtudel pärast kauglepingu sõlmimist ning samas keeles kui see, mida kasutati artikli 16a lõike 1 kohaselt esitatud lepingueelse teabe puhul.*
4. Käesolevas artiklis sätestatud piisavaid selgitusi käsitlevate nõuete täitmise tõendamise kohustus lasub kauplejal.
5. Kui konkreetseid finantsteenuseid reguleeriv muu liidu õigusakt sisaldab norme *piisavate selgituste* kohta, mis tuleb tarbijale esitada, ■ kohaldatakse *nende konkreetsete finantsteenuste suhtes ainult kõnealuse liidu õigusakti norme piisavate selgituste kohta, kui kõnealuses liidu õigusaktis ei ole sätestatud teisiti.*

1. Ilma et see piiraks direktiivi 2005/29/EÜ **ja määruse (EL) 2016/679** kohaldamist, **tagavad** liikmesriigid, et kauplejad ei **■** kujunda, **korralda** ega **käita** finantsteenuste kauglepingute sõlmimisel oma internetipõhiseid **kasutajaliideseid (nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2065***** artikli 3 punktis m)** viisil, millega **petetakse nende teenuse saajaks olevaid tarbijaid või manipuleeritakse nendega või muul viisil moonutatakse või kahjustatakse oluliselt tarbijate** suutlikkust teha **■** vabu **■** ja teadlikke **otsuseid**. **Eelkõige võtavad liikmesriigid vastu meetmed, mis kooskõlas liidu õigusega käsitlevad vähemalt ühte järgmistest kauplejate tavadest:**
- a) **teatavate valikuvõimaluste suurem esiletoomine kaupleja teenuse saajaks oleva tarbija otsust küsides;**
 - b) **korduv taotlemine, et kaupleja teenuse saajaks olev tarbija teeks valiku, mis on juba tehtud, eriti kuvades kasutajakogemust häirivaid hüpikaknaid, või**
 - c) **teenuse lõpetamise selle kasutajaks registreerumisest keerukamaks tegemine.**

2. *Liikmesriigid võivad võtta vastu või säilitada kauplejatele lõikes 1 kehtestatud nõudeid käsitlevad rangemad sätted, kui kõnealused sätted on kooskõlas liidu õigusega.*

* *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/49/EL hoiuste tagamise skeemide kohta (ELT L 173, 12.6.2014, lk 149).*

** *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. märtsi 1997. aasta direktiiv 97/9/EÜ investeringute tagamise skeemide kohta (EÜT L 84, 26.3.1997, lk 22).*

*** *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/17/EL elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingute kohta ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2013/36/EL ja määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 60, 28.2.2014, lk 34).*

**** *Euroopa Parlamendi ja nõukogu... aasta direktiiv 2023/... tarbijakrediidilepingute kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2008/48/EÜ (ELT...).*

*****Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1).“

5) Artiklisse 24 lisatakse järgmine lõige:

„6. Tarbijale suunatud finantsteenuste kauglepingute suhtes kohaldatavate artikli 3 lõikes 1b osutatud sätete kohaselt vastu võetud meetmete rikkumise osas tagavad liikmesriigid, et kui karistusi määratakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2394* artiklile 21, hõlmavad need kas võimalust määrata trahve haldusmenetluses või alatatada kohtumenetlus trahvide määramiseks või mõlemat.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2394 tarbijakaitsealaste õigusaktide täitmise tagamise eest vastutavate liikmesriigi asutuste vahelise koostöö kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 345, 27.12.2017, lk 1).“

6) Artikli 29 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui liikmesriik kasutab artikli 3 lõikes 4, artikli 6 lõigetes 7 ja 8, artikli 7 lõikes 4, artikli 8 lõikes 6, artikli 9 lõigetes 1a ja 3, artikli 16 teises ja kolmandas lõigus, artikli 16a lõigetes 2 ja 8, artikli 16b lõikes 7 ja artiklis 16e sätestatud õiguslikke võimalusi, teavitab ta sellest komisjoni hiljemalt [ülevõtmise kuupäev] ning teavitab komisjoni ka kõikidest hilisematest muudatustest.“

7) I lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi I lisale.

Artikkel 2

Ülevõtmine *ja läbivaatamine*

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt ... [24 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva]. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad kõnealuseid norme alates ... [30 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva].

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ning sellise märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste normide teksti.
3. ***Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 31. juuliks 2030 aruande käesoleva direktiivi, sealhulgas taganemiskomisjoni kohaldamise kohta. Aruanne peab sisaldama hinnangut selle kohta, kuidas toimib liidus finantsteenuste kauglepingute ühtne turg ning milline on käesoleva direktiivi mõju muudele asjakohastele liidu õigusaktidele.***

Artikkel 3

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2002/65/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates ... [**30** kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva].

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena direktiivile 2011/83/EL, mida on muudetud käesoleva direktiiviga, ning neid loetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 4

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 5
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

...

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja

I LISA

Direktiivi 2011/83/EL I lisa muudetakse järgmiselt.

A osa „Taganemise näidisjuhendis“ pealkirja „Täitmisjuhend“ all asendatakse 3. juhis järgmisega:

„[3] Kui teil on kohustus tagada funktsioon, mis võimaldab tarbijal interneti teel sõlmitud lepingust taganeda, lisage järgmine tekst: „Teil on võimalik kasutada oma taganemisõigust ka internetis aadressil [lisada internetiaadress või muu asjakohane selgitus selle kohta, kus taganemiskontrolli kättesaadav on]. Kui te kasutate seda internetipõhist funktsiooni, saadame teile põhjendamatu viivitusega püsival andmekandjal (näiteks e-kirjaga) kinnituse taganemisteate kättesaamise, sealhulgas selle sisu ning selle esitamise kuupäeva ja kellaaja kohta. Kui te annate tarbijale võimaluse täita ja esitada teave tema lepingust taganemise kohta elektrooniliselt teie veebilehel, lisage järgmine tekst: „Teil on ka võimalik täita ja esitada taganemisteate näidisvorm või mis tahes muu ühemõtteline avaldus elektrooniliselt meie veebilehel [lisada internetiaadress]. Kui te kasutate seda võimalust, saadame teile viivitamata kinnituse teiepoolse taganemisteate kättesaamise kohta püsival andmekandjal (näiteks e-kirjaga).“

II LISA

Vastavustabel

Direktiiv 2002/65/EÜ	Direktiiv 2011/83/EL, mida on muudetud käesoleva direktiiviga
Artikli 1 lõige 1	–
Artikli 1 lõike 2 esimene lõik	Artikli 3 lõike 1b teine lõik
Artikli 1 lõike 2 teine lõik	Artikli 3 lõike 1b kolmas ja neljas lõik
Artikli 2 punkt a	Artikli 2 punkt 7
Artikli 2 punkt b	Artikli 2 punkt 12
Artikli 2 punkt c	Artikli 2 punkt 2
Artikli 2 punkt d	Artikli 2 punkt 1
Artikli 2 punkt e	Artikli 2 punkt 7
Artikli 2 punkt f	Artikli 2 punkt 10
Artikli 2 punkt g	–
Artikli 3 lõige 1	Artikli 16a lõige 1
Artikli 3 lõike 1 punkti 1 alapunktid a, b ja c	Artikli 16a lõike 1 punktid a ja b
Artikli 3 lõike 1 punkti 1 alapunkt d	Artikli 16a lõike 1 punkt d
Artikli 3 lõike 1 punkti 1 alapunkt e	Artikli 16a lõike 1 punkt e
Artikli 3 lõike 1 punkti 2 alapunkt a	Artikli 16a lõike 1 punkt f
Artikli 3 lõike 1 punkti 2 alapunkt b	Artikli 16a lõike 1 punkt g
Artikli 3 lõike 1 punkti 2 alapunkt c	Artikli 16a lõike 1 punkt j
Artikli 3 lõike 1 punkti 2 alapunkt d	Artikli 16a lõike 1 punkt k
Artikli 3 lõike 1 punkti 2 alapunkt e	Artikli 16a lõike 1 punkt l

Direktiiv 2002/65/EÜ	Direktiiv 2011/83/EL, mida on muudetud käesoleva direktiiviga
Artikli 3 lõike 1 punkti 2 alapunkt f	Artikli 16a lõike 1 punkt m
Artikli 3 lõike 1 punkti 2 alapunkt g	Artikli 16a lõike 1 punkt n
Artikli 3 lõike 1 punkti 3 alapunkt a	Artikli 16a lõike 1 punkt p
Artikli 3 lõike 1 punkti 3 alapunkt b	Artikli 16a lõike 1 punkt q
Artikli 3 lõike 1 punkti 3 alapunkt c	Artikli 16a lõike 1 punkt r
Artikli 3 lõike 1 punkti 3 alapunkt d	Artikli 16a lõike 1 punkt s
Artikli 3 lõike 1 punkti 3 alapunkt e	–
Artikli 3 lõike 1 punkti 3 alapunkt f	Artikli 16a lõike 1 punkt t
Artikli 3 lõike 1 punkti 3 alapunkt g	Artikli 16a lõike 1 punkt u
Artikli 3 lõike 1 punkti 4 alapunkt a	Artikli 16a lõike 1 punkt v
Artikli 3 lõike 1 punkti 4 alapunkt b	Artikli 16a lõike 1 punkt w
Artikli 3 lõige 2	–
Artikli 3 lõike 3 esimese lõigu punkt a	Artikli 16a lõige 3
Artikli 3 lõike 3 esimese lõigu punkt b ja teine lõik	Artikli 16a lõige 4
Artikli 3 lõige 4	–
Artikli 4 lõiked 1 ja 5	Artikli 16a lõige 10
Artikli 4 lõige 2	Artikli 16a lõige 9
Artikli 4 lõiked 3 ja 4	–

Direktiiv 2002/65/EÜ	Direktiiv 2011/83/EL, mida on muudetud käesoleva direktiiviga
Artikli 5 lõige 1	Artikli 16a lõike 1 esimene lõik, lõige 5 ja lõike 6 esimene lõik
Artikli 5 lõige 2	–
Artikli 5 lõige 3	–
Artikli 6 lõike 1 esimese lõigu esimene lause	Artikli 16b lõike 1 esimene lõik
Artikli 6 lõike 1 esimese lõigu teine lause	–
Artikli 6 lõike 1 teise lõigu esimene taane	Artikli 16b lõike 1 teise lõigu punkt a
Artikli 6 lõike 1 teise lõigu teine taane	Artikli 16b lõike 1 teise lõigu punkt b
Artikli 6 lõike 1 kolmas lõik	–
Artikli 6 lõike 2 punkt a	Artikli 16b lõike 2 punkt a
Artikli 6 lõike 2 punkt b	Artikli 16b lõike 2 punkt b
Artikli 6 lõike 2 punkt c	Artikli 16b lõike 2 punkt c
Artikli 6 lõiked 3, 4, 5, 6, 7 ja 8	–
Artikli 7 lõike 1 sissejuhatav tekst	Artikli 16c lõike 1 sissejuhatav tekst
Artikli 7 lõike 1 esimene taane	Artikli 16c lõike 1 punkt a
Artikli 7 lõike 1 teine taane	Artikli 16c lõike 1 punkt b
Artikli 7 lõige 2	Artikli 16c lõige 2
Artikli 7 lõige 3	Artikli 16c lõige 3
Artikli 7 lõige 4	Artikli 16c lõige 4
Artikli 7 lõige 5	Artikli 16c lõige 5

Direktiiv 2002/65/EÜ	Direktiiv 2011/83/EL, mida on muudetud käesoleva direktiiviga
Artikkel 9	–
Artikkel 10	–
Artikli 11 esimene ja kolmas lõik	Artikli 24 lõige 1
Artikli 11 teine lõik	–
Artikli 12 lõige 1	Artikli 25 esimene lõik
Artikli 12 lõige 2	–
Artikli 13 lõige 1	Artikli 23 lõige 1
Artikli 13 lõige 2	Artikli 23 lõige 2
Artikli 13 lõige 3	–
Artikkel 14	–
Artikkel 15	–
Artikkel 16	–
Artikkel 17	–
Artikkel 18	–
Artikkel 19	–
Artikkel 20	–
Artikkel 21	–
Artikkel 22	–
Artikkel 23	–
